

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 60/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Považanovou, Jiráskova 400/21, Žiar nad Hronom, a [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a porušenia čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 181/2010 a jeho rozsudkom zo 6. novembra 2012 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 28/2013 a jeho rozsudkom z 25. marca 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) a [REDACTED] (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 181/2010 a jeho rozsudkom zo 6. novembra 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 28/2013 a jeho rozsudkom z 25. marca 2014 (ďalej aj napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Predmetnú sťažnosť doplnil sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podaním doručeným ústavnému súdu 26. septembra 2014, v ktorej podrobnejšie odôvodňuje sťažnosť doručenú ústavnému súdu 13. mája 2014 a predkladá prílohy – napadnuté rozsudky okresného súdu a krajského súdu.

Zo sťažnosti sťažovateľov a z jej doplnenia vyplýva, že okresný súd napadnutým rozsudkom zaviazal sťažovateľov na zaplatenie sumy 293,48 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 9. júla 2010 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „navrhovateľ“), zamietol. Navrhovateľ žiadal zaplatenie sumy 493,58 € s príslušenstvom voči sťažovateľom ako odporcom z titulu bezdôvodného obohatenia za užívanie garáže bez právneho dôvodu.

Proti tomuto rozsudku podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej vyhovel návrhu navrhovateľa, potvrdil.

Sťažovatelia namietajú, že krajský súd a ani okresný súd riadne neodôvodnili svoje rozsudky, v dôsledku čoho boli porušené označené práva podľa ústavy a dohovoru. V sťažnosti ďalej uvádzajú:

„Sťažovateľ mám zato, že prvostupňový súd nevykonal dostatočné dokazovanie a v dôsledku toho svoje rozhodnutia náležite neodôvodnil. Následne potom súd odvolací vychádzajúc zo zistení prvostupňového súdu opätovne nesprávne rozhodol, i keď uvádza že pri svojom rozhodovaní vychádzal z dôvodov obsiahnutých v odvolaní. Napriek tomu tieto dôvody neakceptoval, resp. ich z hľadiska posúdenej veci pokladal za irelevantné. Nezaoberal sa dôsledne námietkou, že zmena účelu užívania (povolil bývalý OÚ ZH, ako úrad stavebný) skladového priestoru na garáž, ešte nezakladá právo navrhovateľa požadovať za tento priestor nájomné za garáž a to v dôsledku toho, že zo strany navrhovateľa za celé roky nedošlo k prebudovaniu priestoru skladu na priestor garáže.

Podľa môjho názoru sa prvostupňový súd sústredil v konaní 9 C 181/2010 len na vzťah veriteľa (navrhovateľa) a dlžníka (odporcu). Ostane skutočnosti zakladajúce právo na jednej a druhej strane neskúmal. Kým nájomca je povinný platiť prenajímateľovi nájomné určené podľa osobitného predpisu (§ 696 Obč. zákonníka) prenajímateľ je povinný odovzdať byt nájomcovi v stave spôsobilom na riadne užívanie a zabezpečiť nájomcovi plný a nerušený výkon práv spojených s užívaním bytu (§ 687 Obč. zákonníka) a príslušenstva bytu, ktorým je nesporne sklad so zmeneným účelom užívania.

Skutočnosť je taká, že zo strany prenajímateľa – navrhovateľa nedochádza vo vzťahu k odporcovi – nájomcovi k plneniu povinností ktoré mu ukladá vyššie citované zákonné ustanovenie. Navrhovateľ si vo vzťahu k nám neplní povinnosti ako prenajímateľ. Opravy, údržbu aj odstraňovanie závažných porúch v nájomnom byte a jeho príslušenstve sme nútení realizovať na vlastné náklady.

V minulosti navrhovateľ spôsobil, že byty v bytovom dome č. s. ■■■ odpredal nájomcom v stave, ktorý nezodpovedá skutočnosti t. j. stav právny (zápisy na liste vlastníctva) nie je totožný so stavom skutkovým. Túto skutočnosť zneužíva voči nám a v dôsledku nedôslednosti na strane súdov, sa mu to už niekoľko rokov darí. Neustále sme s ním v sporových konaniach, byt nám ako nájomcom odmieta predať. Povinnosti prenajímateľa si vôbec neplní. Vo vyššie uvedených sporových konania tieto skutočnosti súdy neskúmali. Nezaoberali sa ani mnou namietaným faktom, že v dome č. s. ■■■ sa zmenili pomery, nakoľko dom spravuje bytové spoločenstvo, ktorého členom je aj navrhovateľ – prenajímateľ za ktorého uhrádzam plnenia, ktoré by mal do spoločenstva platiť ako vlastník nájomného bytu.“

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom zo 6. novembra 2012 a postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 25. marca 2014 bolo porušené základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 dohovoru. Navrhujú, aby ústavný súd zrušil napadnuté rozsudky, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a prikázal mu, aby „upustil od ďalšieho porušovania ľudských práv“.

Žiadajú tiež, aby im ústavný súd priznal „finančné odškodnenie v čiastke rovnajúcej sa plneniu v istine a príslušenstve (poplatky z omeškania a trovy konania) obsiahnuté v napadnutých súdnych rozhodnutiach, ktorú sumu je súd povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia spolu s náhradou za spôsobenú ujmu vo výške 500,00 eur“ a tiež úhradu trov právneho zastúpenia vo výške 284,08 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 181/2010 a jeho rozsudkom zo 6. novembra 2012

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom

pod sp. zn. 9 C 181/2010 a jeho rozsudkom zo 6. novembra 2012 ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy (premietnutý aj do § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý rozsudok okresného súdu zo 6. novembra 2012 a postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, pretože ho preskúmal na základe odvolania sťažovateľov podľa § 201 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku krajský súd.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 28/2013 a jeho rozsudkom z 25. marca 2014

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu, resp. jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani

právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Krajský súd v napadnutom rozsudku, ktorým vo vymedzenom rozsahu potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu, poukázal na obsah odvolania a tiež na vyjadrenie navrhovateľa k odvolaniu, následne uviedol:

«Po preskúmaní veci odvolací súd uvádza, že potom čo Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 17 Co/ 221/2011-191 zo dňa 29. 02. 2012 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, postupoval okresný súd v rámci ďalšieho konania v súlade s predmetným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29. 02. 2012, ktorým krajský súd ako súd odvolací okresnému súdu uložil, aby v rámci ďalšieho konania správne ustálil splatnosť nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia s prihliadnutím k ust. § 563 Občianskeho zákonníka a tiež, aby sa vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania, keďže záver okresného súdu o tom, že pohľadávka navrhovateľa vzniknutá titulom bezdôvodného obohatenia na strane odporcov nie je premlčaná a to ani len čiastočne nepovažoval za správny. Ostatné skutočnosti považoval odvolací súd za správne posúdené okresným súdom, keď v odôvodnení zrušujúceho uznesenia konštatoval, že v danom prípade sa jedná o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo forme plnenia (§ 458 Obč. zák.), pričom za spornú považoval len výšku priznaného plnenia a to vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, ktorú okresný súd nesprávne vyhodnotil. V otázke charakteru dotknutých priestorov sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného

súdu, keď v odôvodnení predmetného uznesenia uviedol, že je potrebné vychádzať z právneho stavu založeného rozhodnutím Okresného úradu v Žiari nad Hronom – odbor životného prostredia zo dňa 21. 7. 1997, ktorým Okresný úrad Žiar nad Hronom povolil zmenu užívania časti stavby v obytnom dome č. [REDACTED] – štyroch skladov na garáže, s tým, že garáž je samostatný nebytový priestor, ktorého užívanie upravuje zákon č. 116/1990 Zb., v zmysle § 3 ktorého sa od 1. 1. 1992 k nájmu nebytového priestoru, teda aj garáže vyžadovala zmluva, ktorá musela mať písomnú formu. Odvolací súd v uznesení č. k. 17 Co/221/2011 zo dňa 29. 02. 2012 zaujal okrem iného aj stanovisko k požiadavke odporcov na započítanie pohľadávky odporcov vo výške 410,22 €, ktorú im ako preplatok na nájomnom dlhuje spoločenstvo vlastníkov bytov „Bytovka [REDACTED]“, tak že uviedol, že ich návrh na započítanie uvedenej sumy je neopodstatnený, nakoľko ide o vzťah medzi odporcami a spoločenstvom vlastníkov bytov „Bytovka [REDACTED]“, preto si nárok na vrátenie preplatku na nájomnom musia uplatniť voči uvedenému spoločenstvu a nie voči navrhovateľovi. Napriek tomu odporcovia 1/ a 2/ v odvolaní opätovne otázku povahy priestorov garáže namietali a domáhali sa tiež, aby súd zohľadnil ich požiadavku týkajúcu sa započítania uvedenej sumy, nad rámec ktorej žiadali ešte započítať sumu 42,50 €, na ktorú vystavil faktúru [REDACTED], elektrotechnik vykonávajúci podľa faktúry revíziu elektrickej inštalácie bytu, v ktorom bývajú odporcovia 1/ a 2/. Uvedená faktúra je vystavená v roku 2011, ako objednávateľ je na nej uvedený navrhovateľ, pričom sumu 42,50 € uhradili odporcovia 1/ a 2/ podľa ich tvrdenia v odvolaní spoločenstvu vlastníkov „Bytovka [REDACTED]“; doklad o úhrade uvedenej sumy spoločenstvu však nedoložili. Zároveň k odvolaniu pripojili Zápis z protipožiarnej ochrany zo dňa 16. 05. 2012. K právnemu posúdeniu vznesenej námietky premlčania okresným súdom ani k ustáleniu splatnosti pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia nemali v odvolaní žiadne námietky, namietali výšku priznaného plnenia a to v nadväznosti na odvolacie námietky uvedené v odvolaní. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že podľa ust. § 212 ods. 1 OSP, odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Preskúvacie oprávnenie odvolacieho súdu je ohraničené medzami, v ktorých sa odvolateľ domáha preskúmania rozhodnutia. Týmto vymedzeným rozsahom je odvolací súd viazaný, čo znamená, že nemôže preskúmať rozhodnutie okresného súdu vo väčšom rozsahu

ako je uvedené v odvolaní, okrem prípadov vymedzených v ust. § 212 ods. 2 písm. a) až d) OSP. Odvolací súd je súčasne viazaný nielen rozsahom odvolania ale aj odvolacími dôvodmi vymedzenými v odvolaní, čo znamená, že z iných dôvodov ako z dôvodov vymedzených v odvolaní nemôže preskúmať správnosť záverov okresného súdu.

V danom prípade odporcovia 1/ a 2/ opätovne v odvolaní namietali skutočnosti, ktoré už boli v štádiu pred vydaním odvolaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu vyriešené (charakter dotknutých priestorov, započítanie pohľadávky v sume 410,22 €, ktorá odporcom 1/ a 2/ vznikla voči spoločenstvu titulom preplatku na nájomnom) vzhľadom na to, že odvolací súd k nim vyslovil právny názor v uznesení č. k. 17 Co/221/2011-191 zo dňa 29. 02. 2011. Týmto právnym názorom odvolacieho súdu bol okresný súd v rámci ďalšieho konania podľa § 226 OSP viazaný. Úlohou okresného súdu bolo v rámci ďalšieho konania vyriešiť len otázky, ku ktorým zaujal neúplné alebo nesprávne stanovisko v predchádzajúcom rozhodnutí a to otázku týkajúcu sa posúdenia námietky premlčania a ustálenia splatnosti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia; vo vzťahu k týmto otázkam však odporcovia 1/ a 2/ v odvolaní nič nenamietali. Z obsahu odvolania vyplýva, že chceli dosiahnuť zmenu posúdenia dotknutých priestorov priestorov garáže a to na základe predloženého listinného dôkazu – Zápisu z protipožiarnej kontroly zo dňa 16. 05. 2012, ktorú vykonala spoločnosť [REDAKOVANÉ].

Po preskúmaní správnosti záverov okresného súdu v rozsahu vymedzenom odvolaním odporcov 1/ a 2/ dospel odvolací súd k záveru, že charakter dotknutých priestorov je daný právoplatným rozhodnutím správneho orgánu, ktorý mal právomoc a zároveň bol príslušný vo veci konať a rozhodnúť. Jedná sa o rozhodnutie Okresného úradu v Žiari nad Hronom – odbor životného prostredia č. [REDAKOVANÉ] zo dňa 21. 7. 1997, ktorým Okresný úrad v Žiari nad Hronom povolil zmenu užívania časti stavby v obytnom dome č. [REDAKOVANÉ], a to štyroch skladov na garáže. Zápis z protipožiarnej kontroly zo dňa 16. 5. 2012, ktorý pripojili odporcovia 1/ a 2/ k odvolaniu a ktorý mal k dispozícii okresný súd v rámci ďalšieho konania nie je spôsobilý sám osebe uvedené rozhodnutie Okresného úradu v Žiari nad Hronom zvrátiť. Podstatné však je, že pokiaľ boli v týchto priestoroch či už bez súhlasu alebo so súhlasom navrhovateľa ako vlastníka týchto priestorov namontované zariadenia, ktoré sú rizikom z hľadiska

protipožiarnej ochrany, je potrebné zjednať nápravu a vytvoriť podmienky na riadne dodržiavanie protipožiarnych predpisov; v tomto ohľade by mal tejto otázke navrhovateľ venovať dostatočnú pozornosť a pokiaľ spochybňuje závery uvedenej kontroly z dôvodov uvádzaných vo vyjadrení k odvolaniu, mal by požiadať relevantnú osobu (právnickú alebo fyzickú) na to oprávnenú, aby takúto kontrolu za účelom následného dôsledného zabezpečenia protipožiarnych opatrení zo strany navrhovateľa vykonala. Uvedené však nič nemení na tom, že nárok navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane odporcov 1/ a 2/ je z vyššie uvedených dôvodov daný a to vo výške, ako rozhodol okresný súd. Pokiaľ ide o faktúru na sumu 42, 50 €, ktorú pripojili odporcovia 1/ a 2/ k odvolaniu, odvolací súd uvádza, že na tento dôkaz s poukazom na ustanovenie § 205a ods. 1 OSP neprihliadal.»

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd preto preskúmal aj napadnutý rozsudok okresného súdu zo 6. novembra 2012, ktorým okresný súd zaviazal sťažovateľov spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 293,48 € s príslušenstvom. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na výsledky dokazovania a uviedol svoje právne závery:

«Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odporcovia v 1. a v 2. rade užívajú garáž bez súpisného čísla o výmere 16,75 m², pričom je zrejmé, že predmetnú plochu garáže nemožno zahrnúť do vedľajších miestností bytu a to z dôvodu, že garáž je samostatným nebytovým priestorom, ktorej užívanie upravuje Zákon č. 116/1990 Zb. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Okresného úradu v Žiari nad Hronom,

odbor životného prostredia zo dňa 21. 7. 1997 č. [REDAKOVANÉ], ktoré povolilo podľa § 85 ods. 1 stavebného zákona zmenu užívania časti stavby v obytnom dome č. [REDAKOVANÉ] na ul. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] – 4 sklady na garáži. Na tejto skutočnosti nič nemá ani nový dôkaz, ktorý na pojednávaní dňa 6. 11. 2012 predložila právna zástupkyňa odporcov a to stanovisko spoločnosti [REDAKOVANÉ] – servisná revízia hasiacich prístrojov [REDAKOVANÉ] zo dňa 16. 5. 2012, ktorá spoločnosť v závere z protipožiarnej kontroly skladových priestorov v obytnom dome na ulici [REDAKOVANÉ] konštatuje, že skladové príslušenstvo bytu č. 4 nevyhovuje, ako garáž, pretože na zadnej strane sa nachádza plynová prípojka a 4 ks plynomerov, ktoré sú odvetrávané priamo do skladových priestorov a spoločných priestorov a v prípade úniku plynu by skladový priestor tvoril výfukovú plochu. Preto tvrdenie odporcov, že nejde o garáž, ale zásobáreň – sklad paliva, ktorý je príslušenstvom bytu, považoval súd za nesprávne. Keďže odporcovia predmetnú garáž užívajú, čo v konaní sporné ani nebolo, s navrhovateľom nemajú uzavretú nájomnú zmluvu, dochádza na strane odporcov k bezdôvodnému obohateniu titulom užívania nebytového priestoru predstavujúceho garáž o rozlohe 16,75 m². Súd za bezdôvodné obohatenie považoval sumu, ktorá zodpovedá mesačnej úhrade nájomného za nebytový priestor, ktorá je priemerná všeobecnej cene nájmu za garáž, za akú sumu sa poskytuje v danom mieste a čase. Uvedenú skutočnosť súd zistil dokazovaním cestou Obce [REDAKOVANÉ], ktoré v oznámení zo dňa 21. 2. 2011 uviedlo, že nebytové priestory na podnikateľskú činnosť prenajíma za 11,62 €/m²/rok a nebytové priestory v suteréne bez dodávky tepla a vody za 30,32 €/m²/rok. Pokiaľ právna zástupkyňa na pojednávaní dňa 6. 11. 2012 tvrdila, že odporcovia by mali platiť vzhľadom na uvedenú správu od spoločnosti [REDAKOVANÉ] – servisná revízia hasiacich prístrojov [REDAKOVANÉ] zo dňa 16. 5. 2012, sumu 6 € mesačne a nie sumu 13,34 € mesačne, ako požaduje navrhovateľ s tým sa súd nestotožnil, nakoľko súd v konaní od Obce [REDAKOVANÉ] nezisťoval za čo sa v obci prenajímajú garáže, ale nebytové priestory a vo, vzťahu k predmetnej garáži považoval za primeranú sumu prenájmu 13,34 € mesačne, voči ktorej sume pôvodne odporcovia nemali žiadne výhrady, čo konštatuje vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd (č. l. 196).

Pokiaľ právna zástupkyňa odporcov na pojednávaní dňa 2. 11. 2010 tvrdila, že v nájmomnom, ktoré platia odporcovia mesačne vo výške 78,14 € je zahrnutá aj platba

za garáž, toto tvrdenie nie je pravdivé, pretože navrhovateľ doručil odporcom evidenčný list o výpočte nájomného zo dňa 10. 3. 2004, z ktorého je zrejmé, že odporcovia sú povinní za byt bez garáže platiť navrhovateľovi sumu 79,17 € (2.385 Sk) mesačne a správnosť výpočtu bola potvrdená aj záznamom z cenovej kontroly zo dňa 22. 1. 2010, ktorú kontrolu vykonala Správa finančnej kontroly [REDACTED] na podnet odporcov. Následne správa finančnej kontroly túto skutočnosť oznámila odporcom listom zo dňa 16. 2. 2010, kde uviedla, že spoločnosť [REDACTED] [REDACTED] neprekročila maximálne ceny nájmu bytu a uplatnila ich v zmysle cenových predpisov. Kontrolou nebolo zistené porušenie cenovej disciplíny (č. l. 32 PV). Preto tvrdenie odporcov, že v rozhodnom období platili aj nájomné za užívanie garáže, nie je teda pravdivé a nezodpovedá skutočnostiam, zisteným z pripojených listinných dôkazov. Pokiaľ právna zástupkyňa odporcov žiadala započítať pohľadávku 410,22 €, ktorú zadržalo spoločenstvo na preplatkoch za dodávku plynu, považoval súd tento návrh za bezpredmetný, nakoľko ide o vzťah medzi spoločenstvom vlastníkov bytov „Bytovka [REDACTED]“ a odporcami. Pokiaľ zástupkyňa odporcov žiadala započítať voči pohľadávke navrhovateľa sumu 78,07 €, ktorá suma pozostáva z platieb za sporák a ohrievač vo výške 1,60 € mesačne t. j. ročne 49 x 12 a následne za štyri roky, rovnako aj v tejto časti považoval súd návrh za nedôvodný, nakoľko odporcovia tieto spotrebiče doposiaľ navrhovateľovi nevrátili a nemal vedomosť o ich výmene odporcami. S názorom Okresného súdu, pokiaľ ide o vyššie uvedené námietky sa stotožnil aj Krajský súd vo svojom rozhodnutí.»

Ústavný súd zastáva názor, že argumentáciu krajského súdu v spojení s argumentáciou okresného súdu možno považovať za dostatočnú a presvedčivú. Nemožno teda dospieť k záveru, podľa ktorého by napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu mali byť arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Na uvedenom závere nič nemení okolnosť, že sťažovatelia sú iného názoru. Ich odlišný právny názor totiž nemôže sám osebe bez ďalšieho zakladať porušenie práv podľa označených článkov ústavy a dohovoru.

Na posúdenie ústavnosti vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého rozsudku krajského súdu považoval ústavný súd za kľúčové zistenie, či spôsob, ktorým krajský súd zdôvodnil svoje rozhodnutie, je ústavne konformný. Ústavný súd preto zisťoval, či spôsob výkladu príslušných zákonných ustanovení, ktorým krajský súd zdôvodnil svoje rozhodnutie, vzhľadom na zistený skutkový stav nie je svojvoľný (arbitráry) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu aplikovanej právnej úpravy.

Konajúce súdy zistený skutkový stav právne posúdili podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Konajúce súdy skúmali právnu povahu predmetu užívania sťažovateľmi a dospeli k záveru, že sťažovatelia užívajú nebytový priestor – garáž, poukázali pritom na rozhodnutie Okresného úradu v Žiari nad Hronom z 21. júla 1997. Vychádzali tiež zo zistenia, že sťažovatelia predmetnú garáž užívajú bez právneho titulu, pretože s navrhovateľom neuzavreli zmluvu o nájme, a uviedli tiež spôsob, akým ustálili priemernú cenu nájmu nebytových priestorov za mesiac v obci [REDACTED]. Krajský súd aj okresný súd sa zaoberali dôkazom, ktorý predložili sťažovatelia – zápisom z protipožiarnej kontroly zo 16. mája 2012, a tiež aj návrhom sťažovateľov, ktorí žiadali započítať pohľadávku vo výške 410,22 € voči spoločenstvu z titulu preplatku na nájomnom. Rovnako tak hodnotili argumentáciu sťažovateľov, že v nájomnom za byt je zahrnutá aj platba za garáž.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že postup krajského súdu ako odvolacieho súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudok z 25. marca 2014, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu zo 6. novembra 2012, nemá znaky arbitrárnosti, t. j. svojvôle, je v súlade s procesnoprávnymi a príslušnými hmotnoprávnymi predpismi (napr. § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka), s tým, že krajský súd ako odvolací súd v spojení s okresným súdom ako súdom prvého stupňa svoje závery primerane odôvodnil. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej konšatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 25. marca 2014. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom krajského súdu ako odvolacieho súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka – predovšetkým § 451 ods. 1 a 2 krajským súdom ako odvolacím súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Ústavný súd dospel k záveru, že námietky sťažovateľov vyjadrujú odlišný právny názor na preukázaný skutkový stav, avšak bez toho, aby indikovali relevantný ústavnoprávny rozmer, t. j. vecnú súvislosť týchto námietok s namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že predmetom namietaného konania pred všeobecnými súdmi je „bagateľná vec“, za ktorú sa podľa § 238 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku považuje peňažné plnenie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada.

Ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje

ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, IV. ÚS 717/2013)]. Vo veci sťažovateľov o takýto výnimočný prípad podľa názoru ústavného súdu zjavne nejde.

Sťažovatelia tiež namietajú, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 25. marca 2014 bol porušený aj čl. 14 dohovoru.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 14 dohovoru ústavný súd v zhode so svojou doterajšou judikatúrou zdôrazňuje, že toto ustanovenie dohovoru obsahuje predovšetkým pozitívny záväzok štátu premietnuť do právneho poriadku tie antidiskriminačné zásady a opatrenia, ktoré uvedený článok obsahuje, a nie je teda priamo aplikovateľný orgánmi verejnej moci Slovenskej republiky v individuálnych prípadoch (III. ÚS 51/08, IV. ÚS 310/2012).

Navyše zo sťažnosti zjavne vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie čl. 14 dohovoru v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd v posudzovanom prípade dospel k záveru, že vo veci sťažovateľov nemohlo dôjsť k porušeniu ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu z 25. marca 2014 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, nemožno uvažovať ani o tom, že nimi došlo k porušeniu čl. 14 dohovoru.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2015